

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a székelymegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Györgyjakab Márton nyomdaből.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadják el.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilvtér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közlelnek.

Földművelőink figyelmébe.

Kézdí-szék, 1885. febr. 12.

A társadalomnak minden tagja, minden osztálya, ha megállja a maga helyét, oly hézagot pótol a nagy társadalmi gépezetben, hogy annak helyéről való elmozdítása vagy elveszése legtöbbször az egész gépezet mozgását akasztja meg. Bármily gép egyetlen összekapcsoló szeg kitérésével megáll. Így van ez a társadalom nagy gépezetével is. Azért e gépezet vezetőinek és kezelőinek figyelmét a gépezet legkisebb kiegészítő részének gondozása sem kerülheti ki. Az állam, a társadalom gépezetének egyik legfőbb éltető és fenntartó eleme tagadhatatlanul a szegény földművelő néposztály, melyet különösen napjainkban igazán meg az ág is jobban tűp. Ezen osztályra az egzisztenciáknak tudományában gyors léptekkel haladó jelenkor oly nehéz terheket rótt, minőket a társadalom egyik osztálya sem visel, s melyek alatt oly rohamosan halad a megsemmisülés örvénye felé, hogy ezen körülmény minden igaz honfi keblét méltó aggodalommal tölti el, minden magyar honfit tette hív fel s ezen osztály iránt a részvét érzelmére indít.

A földművelő néposztály s a nemzetek jövő sorsát mély előrelátással kutató nagy lelkek már évekkel ezelőtt, midőn a baj még nem volt annyira elmérgesedve, élénk mozgalmat indítottak ezen néposztály életkérdésének megoldása

tárgyában. Most azonban olyan szomorú helyzetbe jutott a földművelő osztály, hogy nem mulaszthatjuk el a saját útján és minden nemes téren szóval és tettel ezen kérdés megoldásának sürgetését s nem tehetjük, hogy fel ne hívjuk azoknak figyelmét, kiket Isten e nemzet nemtőlül teremtett és főképp a földművelő osztály minden tagját önléte érdekében, hogy lépjen mindenki a tett terére, tegyen meg minden tőle kitelhetőt s hozzon meg minden áldozatot e kérdés megoldása érdekében. Segíts magadon, szegény atyámfia, hogy az Isten is segítsen rajtad!

Hazánk minden életrevalóbb megyéjében már megalakult vagy alakulóban levő gazdasági szövetkezetek, egyesületek által sietnek népünk jobbjaik az agrár kérdés megoldásához hozzájárulni. Megyénk gazdasági szövetkezeté — ben biztató reményekkel tekint a jövő felé; csak fájdalom, népünk egy része megcsontosodva és csökönyösödve ősrégi gazdálkodási szokásaiban, maig sem akarja megérteni a kor intő szavát, a szövetkezés életfontosságát. A naponként ajkainkról elröppenő panaszokkal, sohajításokkal még nem leszünk okszerűbb gazdákká, nem segítünk nyomoruságos helyzetünkön.

Ideje már komolyan gondolkozni és okszerűbb gazdálkodás után látni, mert ma egy hold 2—3-ad osztályu birtok után évi 6 frt terhet kell hordoznunk a legfukarabb számítás szerint, és kapunk

érté a mai ugarrendszer mellett — a harmadik évben a birtok pihenven — három évre 16—18 frt haszonbért, ezt a legjobb esetben. Most, ha számot vetünk magunkkal, számításunk oda lyukad ki, hogy földünk után 3 év múlva a legjobb esetben nem kaptunk semmit, vagy arra a rosszabb esetben ráfizettünk 2 frtot, a szerint, a mint azt — 16 vagy 18 frton — sikerült haszonbérbe adnunk. A földbirtokra neheztülő mai teher és alacsony gabnaárak mellett földünk semmivel sem hoz nagyobb hasznot még jó termés idején is, akár az önművelés, akár a felében való kezeltetés után.

A ki ezen állításunk igaz voltát kétségbe vonná, vegyen fáradságot magának s önmaga művelven meg földjét, 1 hold szántó után 3 évet véve fel, számítsa le az állami és községi adó, művelési költség, cselédbér stb. összeget a bevett terményár összegéből s jót állunk róla, hogy állításunknak szomoruan bár, de igazat adand.

Addig is tehát, míg az agrár kérdés kivánt megoldást nyerend, nem tudjuk eléggé ajánlani földművelő népünk figyelmébe a gazdasági szövetkezetek és társulatok létszükségességét és nagy fontosságát, mint a melyek által saját ügyüket közelebb hozhatják a megoldáshoz. Segíts magadon, hogy az Isten is segítsen rajtad!

Felvidéki.

Országgyűlés.

A főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat tárgyalását kedden kezdte meg a képviselőház. A nagy fontosságú kérdés iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A képviselők szokatlanul nagy számmal jelentek meg; a karzatok egészen megteltek; a főrendek karzata az egész ülést alig telve volt.

Három szónok beszélt az első napon: kettő a kormánypárt, egy a mérsékelt ellenzék részéről. Mindhárom általános figyelemben részesült.

Az első szónok Láng Lajos volt. Beszél a főrendiház eredeti szervezetéről s azt mondja, hogy ha már a 48 előtti főrendiház sem felelt meg hivatásának, a 48 után bekövetkezett nagy politikai és társadalmi átalakulások még kedvezőtlenebbé tették helyzetét. A főrendiház tehát átalakítandó. A szónok ezután áttér arra, hogy miképp kelljen átalakítani a főrendiházat. A mai főrendiház főleg 3 elemet foglal magában: az egyházi méltóságokat, a világi méltóságokat s az örökletes főnemességeket. A világi méltóságok legnagyobb része nem illik be többé egy első kamara keretébe. A mi az egyházi méltóságokat illeti, azokat nem mellőzhetjük az új felsőház megalakításánál, sulytalan birjon azonban ezen elem, már korunk világias irányja sem engedheti azt, hogy az új felsőház legkiválóbb lényegét benne keresse. Az az elem, a melyre egy első kamara legkiválóbb sulyt fektethetjük, csak a harmadik elem, az örökletes tagok lehetnek. Fel kell venni ezeken kívül még más elemeket is a felsőházba: érdemekben és erényekben kitűnt férfiakat. Ezeknek kiszemelésére legalkalmasabb eszköznek tartja a kinevezést. Ilyen értelemben van szerkesztve a szóban forgó javaslat. Ő tehát ajánlja annak elfogadását.

Tisza Lajos gr. szintén a javaslat mellett érvelt. Tartalmas beszédében kifejtette, hogy minden törvényhozó testületben, mely-

A „Székelyföld” tárczája.

Két menyasszony.

Elbeszélés.

Írta: Kritsa Klára.

(Folytatás.)

II.

Este, midőn minden csendes volt, Berta kilopódzott hálószobájából a kertbe.

Gyönyörű nyári est volt. A tele hold fényesen árasztá szét est sugarait, a csillagok milliárdjai szemképrázatos fényben ragyogtak az azurkék égboltról.

Olyan költői kinézése volt az egész tájnak, hogy még az elfáult lelkét is, pillanatokra talán, ábrándozásra ragadta volna.

Berta körültekintett, darabig önfeledt gyönyörrel szemlélte a természet pompáit, aztán nesztelenül a lugas felé tartott, ennek nyilásához érve, halk hangon kérdezé:

— Itt vagy Jenő?

Erre a lugas belsejéből magas karcsú férfi-alak közeledett felé s karjait kitarva, keblére szorítá és forró csókot nyomott ajakára, aztán a lugas belsejébe vonva, maga mellé ültetve.

— Szeretett Bertám! — kérde — minek köszönhetem e kegyet, hogy ide rendeltél?

holott máskor nekem kellett mindig, hogy a találkozásra kérjelek.

— Oh, a szerető szív sok mindenre képes! — felel Berta — s hogy én téged szeretlek, azt már bebizonyítottam.

Igen Jenő! Azon bál óta, melyen először találkoztunk, mondd, nem adtam-e számos jelét irántad szerelmemnek?! Oh! mennyit küzdött bensőmben a szerelem a büszkeséggel, midőn első leveledet olvasám, melyben találkozásért könyörögtél, s melyet felelet nélkül hagytam; mert a női büszkeség azt sugallta nekem, hogy illetlenséget követek el, ha e kérést teljesítem. De hasztalan iparkodtam képedet kitűrlni szívemből; mert az újra és újra megjelent előttem, szerelemteli tekintettel, miként a bálban, máskor szomoruan, szemrehányólag; úgy fájta a szívem érte, azt hittem megszakad, de a büszkeség mint zsarnok lépett fel s elnyomta a szív vágyait. E kínos küzdelem közepette újra jött egy levél tőled, tele forró szerelem és szemrehányással, de mily szavakba voltak ezek foglalva! képes voltam-e tovább is ellenállani azon kérésednek, hogy csak egyetlen egyszer találkozzam veled!? Megtettem, ezen lugast jelölve ki a találkozás helyét.

Hogy remegtem, midőn először jöttem ide, hogy veled lehessenek... arczaomat égette

a szegény érzete; de aztán, midőn szivedre öleltél s újra és újra elmondád végtelen szerelmedet, akkor mindent feledék kívül!

Ekkor már nem elégedtél meg az egyszeri találkozással, hanem újbórt könyörögtél; az első lépés meg volt téve, s így már könnyű volt ezt tőlem kinyerned. Hanem most már ennek vége, én nem jöhetek többé e helyre veled találkozni; mert...

— Mit mondasz kedvesem?! — szakítá félbe Jenő — azt akarod, hogy ez legyen utolsó találkozásunk? s mégis azt mondd, hogy szeretsz engem szívből, igazán!

— Ne érts félre, édes Jenő! Ép úgy szeretlek most is, mint találkozásunk első órájában, de oly körülmény adta elő magát, mely miatt akadályozva vagyok e helyen, ily órában többé megjelenni.

— Minő körülmény?

— Elmondom, hisz ép ennek meghallgatásáért kértelek ide, s holnap talán már nem értekezhetem veled, mert nem lehet...

— Nem értelek, édesem! mondd ki már egyszer, hogy mi akadályoz a velem való találkozásban?

— Sógornőm testvérét, Jolánt, a napokban várjuk. Ő már nagy leány, ideje, hogy oda hagyja a zárdát. Fivérem szíves meghívásának engedve, hozzánk jön lakni. Hová is menne egy teljesen árva ifjú leány, ha nem édes nővére házához?

Nos tehát hálószobámat meg kell osztanom veled, már be is rendeztem kettőnk számára.

Megérkezésének hire — be kell vallanom e hibámat, bár most önmagam előtt is szégyelem — egyelőre elkomorított, mert beláttam, hogy ez gátolni fog veled találkozhatni, mivel ő észrevehetné ezt, hanem aztán jobban megfontolva a dolgot, azon helyes meggyőződésre jutottam, hogy szerelmünk különben sem maradhat örökre titokban, mert akkor mi cél lebegne szemeink előtt? csodálkozom, hogy erre már előbb nem gondoltam. Tudtommal semmi ok nincs arra, hogy ne szerethetnők egymást nyíltan. Tehát édes Jenő, tégy látogatást házuunknál, aztán lép fel nyíltan, biztosítlak, hogy fivérem örömmel adandja beleegyezését, s míg ha sejtene titkos találkozásunkat, bizony nagyon elkedvetlenednék, s ki tudja, mily nagy lenne haragja, a ki különben oly szelid és jó.

— Köszönöm jószágodat, kedves Bertám! — mondá Jenő — élni fogok veled. Hogy eddig mi okból nem léptem fel nyíltan, azt majd elmondom egyszer; most csak az aggaszt, hogy vajjon a zárdából jövő kis leány nem fog-e félelmet érezni irántam; vajjon jelenlétem nem leendő terhére?...

— Ha ő is oly kedves és jó, mint nővére,

ben a két kamara rendszer áll fenn, a felsőháznak jellege kell hogy a függetlenség és tekintély mellett az állandóság, a tartósság, a folytonosság legyen. Ő ezt nagyban kompromittálva látta, ha a ház tagjainak tetemes része időközi választásoknak volna alávetve. Czélernek látja azon megoldást, mely a javaslatban kontemplálatik, hogy t. i. a korona időről időre érdemekben gazdag s az állam iránt kiváló szolgálatokat teljesített férfiakat élethossziglan való jogosultsággal főrendiházi tagokká nevezhessen ki. A kormány által benyújtott javaslatot elfogadja.

Ezután Szilágyi Dezső, a mérsékelt ellenzék vezérszónoka állott fel s hosszú beszédben fejtette ki álláspontját a javaslatl szemben. Éles bonczkés alá vette a javaslat intencziót s a baloldal gyakori éljenzései között fejtette annak hiányait. Bevallja, hogy csekély számban az életfogytiglan kinevezendő tagok intézményét elfogadja ugyan; nem titkolhatja el azonban ama meggyőződését, hogy ama számban, különösen oly módon koncepiálva, mint az a törvényjavaslatban van, ez az intézmény a felsőháznak sem törvényhozási, sem ellenőrzési képességét nem emelné, sem azt politikai hivatására alkalmasabbá nem tenné. Az igaz, hogy a választás surlódással jár, de — szerinte — minden tökéletlensége mellett ez az egyetlen mód a nemzeti érület kinyomozására, a nemzeti akaratok érvényesítésére. A választásokkal kapcsolatos visszaélések elkerülésére ajánlja, hogy igyekezzünk megalkotni a felsőházi képviselőt úgy, hogy a választások tisztasága, függetlensége lehetőleg biztosítva legyen. Szerinte az az alkotás, melyet a kormány javasol, a felszínre, homokra van építve. Nem fogadja el tehát a javaslatot, hanem ajánl e helyett a maga és társai nevében egy más a következő elvek alapján: 1. Az életfogytig kinevezett tagok száma 30-ra leszállítandó. 2. Felveendő a felsőház tagjai közé a megyei és városi törvényhatóságok választottai. 3. A választás titkos szavazattal történik, a választás legalább 8 évi időtartamra szól, napidíjat vagy kártalanítást a választottak nem nyernek. 4. Az összeférhetlenségi megszorítás úgy az életfogytig kinevezett, mint a választott tagokra kiterjed.

Tiszta Kálmán rövid felszólalása után az ülés véget ért.

Szerdán ismét hosszabb beszédek tartattak. Ez uttal ötön szólaltak fel s még többen jelentkeztek szólásra, miből gyanítható, hogy az érdekes vita hosszúra fog nyúlni.

A vitát Beksiics Gusztáv nyitotta meg, ki főleg Szilágyi Dezsővel polemizált s a francia és angol alkotmányra való hivatkozásaiiban gazdag ismereteket árult el. Következtetéseire a baloldalon gyakran zajos ellen-

mondások hangzottak fel. A javaslatot elfogadja.

Utána Irányi Dániel szólalt fel s általános figyelem mellett fejtette ki a függetlenségi és 48-as pártnak a szőnyegen levő kérdéssel szemben elfoglalt álláspontját. Pártja nevében külön javaslatot nyújtott be, melynek elvei a következők: 1. A felsőháznak tagjai: a) a trónörökös és az uralkodóház azon főhercegei, a kik a magyar korona területén földbirtokot bírnak; b) a zászlós urak, a róm. és gör. kath. és a gör. keleti egyház főpappai, ide nem értve a címzetes püspököket és a többi bevett vallásfelekezetnek szabadon választandó egyházi és világi előjárói; c) a főrendek (hercegek, grófok és bárók) szabadon és titkos szavazással választott, meghatározott számú képviselői külön vagyon cenzus nélkül. Az indigenák csak az esetben lévén választók és választhatók, ha más államnak nem polgárai és az országban rendesen laknak. d) A Horvát-Szlavonorságok gyűlése által az 1881. XV. t. cz. értelmében, továbbá a magyarországi megyék és törvényhatóságok joggal bíró városoknak bizonyos számban szabadon és titkos szavazás útján választandó küldöttjei. e) A kir. kuria első és második a budapesti kir. tábla elnöke, a legfontosabb közmívelődési intézetek, az ügyvédi, ipar- s kereskedelmi és gazdasági testületeknek szintugy szabadon és titkos szavazás útján választott bizonyos számú képviselői. 2. A felsőháznak jogköre ugyanaz lesz, a mi a főrendiházé volt. 3. A felsőháznak tagjai utasításokkal meg nem köthetők. — E javaslatot pontonként indokolván, ajánlotta elfogadás végett.

Gajáry Ödön, a kormánypárt új tagja, elfogadja ugyan a kormány által benyújtott javaslatot, de nem helyesli azt, hogy a címzetes püspökök kinaradjanak a felsőházból. Intézkedést ohajtana az iránt, hogy azok, a kik több éven át miniszterek voltak, de megbuktak, ezen a czimen tagjai lehessenek a felsőháznak.

Ónody Géza főkép antiszemita irányban beszélt, erősen kikelve a javaslat ellen. Végül pártja nevében a következő határozati javaslatot nyújtotta be: „Mintán a főrendiház függetlensége s keresztény jellege a törvényjavaslatban biztosítva nincsen, a ház azt nem fogadja el.“

Végül Dárday Sándor beszélt. Beszédének élet különösen Ónody és Szilágyi ellen irányozta.

A hársfák alatt.

Börne: Goetheről és Schillerről.

(Börne naplójából fordítva.)

(Vége.)

Nevetséges, ha olvassuk, Schiller méltósága minő phasisokon ment keresztül. A mint

csak azért, hogy egy szegény hiszékeny szívet elcsábítson, annak büne megbocsáthatlan, az jellemtelen, hitvány teremtmény!

III.

Másnap megérkezett Jolán. Rendre ölelte rokonait, aztán kedvesen csevegte a zárdáról, utazásáról stb. Igazán élvezet volt hallgatni e szende, bájos gyermek dallamos hangját.

El is voltak ragadtatva általa, különösen Berta bámulva legeltette szemét rajta, s önkénytelen irigység érzete lopódzott szívébe. mert belátta, hogy bármennyiszer hallá is dicsértetni külső tulajdonait, azok mégis csak elhalványulnak ennyi szépség mellett.

Igaz, hogy ritka egy alak volt Jolán. Egy ábrándos költői lelkű ifjú bizonyára feltálta volna benne eszményképét.

Sugár magas termete, tejfehérségű rózsás arca, melyet dus aranyzőke haj környezett, festői szemöld s a hosszú selyem pillák alól kisugárzó kék szemek, melyek oly nyájasan, szeliden mosolyogtak, mint a verőfényes égboltozat, a fésző rózsához hasonló ajkak, s az egész lényén előmlő gyermekded ártatlanság, oly vonzóvá tevék őt, hogy közelében még az sem tudott volna gyűlöletet vagy bár neheztelet érezni iránta, a kinek szándékosan okot adott volna erre, ha

Darmstadtban a veimari nagyhercegnek „Rabló“-ját felolvasta, kinevezte tanácsosnak, az akkori darmstadti birodalmi grófszintén kinevezte tanácsosnak; Schiller tehát kétszeres tanácsossá lett. A meiningeni herceg kinevezte udvari tanácsosnak; a német császár „Tell Vilmos“-ért nemessé tette a költőt. Azután professor lett Jenában, kenyeret kapott; dolgoznia kellett azonban s csak kevés ideig élt szabadon s saját méltóságának megfelelően Weimarban fejelelmei kegye miatt. Nem váltalta senki magára az aetheri szellem földi bajait; aranyat nem adott neki.

Mégis egy főherceg és egy gróf erszéneiket üritették s in Compani ezer tallér évi járandóságot adtak a költőnek három évre. A kit Isten ajánl, az a mi kormányzó urainktól rosszul fogadtatik. Stalán dölly lenne az, ha német hercegek a geniet méltóképen nem támogatják, midőn ők egyetlen és korlátlan sáfárai a nemzeti vagyonnak?

Goethe egy Herkules lehetett volna, hazájának megszabadítója a teméntelen szeméttől; azonban csak a Hesperidák almája után kapkodott, melyek fogva tartották, majd az Omphalék lábai alá helyezte magát s maradt pihenve.

Mi máskép éltek és működtek Itália, Franciaország, Angolhon nagy költői és szónokai!

Dante, mint harcász és államférfi, igen, mint diplomata, hatalmas hercegektől szeretve és gyűlöltetve, védelem alatt üldözve, szilárdan megállott szeretet- és gyűlölettel szemben, fejedelmi kegy és álnokság ellenében, énekelt és harcolt a jogért. A régi poklot elnyűttnek találta s teremtett egy újat a nagyok döllyösségének megfékezésére s kétszínű papok csalárdságának megbüntetésére.

Alfeieri gazdag, előkelő, nemes volt, s mégis lihegve mászott, mint egy teherhordó, a Parnassus magaslatára, hogy ennek csúcsáról a szabadságot prédikálja.

Montesquieu mint államhivatalnok megírta leveleit, melyekben az udvart ki-csufolta, és saját szellemének ereje által Franciaország betegségeit gyógyította.

Voltaire udvaronc volt, de csak szép szavakért hódolt a nagyoknak; saját gondolkodását soha fel nem áldozta nekik. Drága parókat, finom kizelöket, selyem kabátokat és harisnyákat viselt; azért a pocsolyán is átment, mihelyt egy üldözött segélyért kiáltott s nemes kezeivel az ártatlanul üldözöttet levette a keresztről.

Rousseau nyomorult koldus és segélyt igénylő volt; de azért nem a gyöngéd ápolgatás, nem a barátság, csak a meggyőződés vezette; szabad és büszke maradt s meghalt mint koldus.

ugyan ő nemes jó lelkével képes lett volna efféle.

Berta is nagy vonzalmat érzett iránta s igyekezett száműzni szívéből minden irigy érzést, hanem egy név nélküli sejtélem azt sugta neki, hogy e szelid ártatlan gyermek szerepet játszan életében, szerepet, mely szomorúan fog végződni. Azonban nem akarva ily rossz előérzeteknek helyet adni, mindenkép iparkodott ezt is száműzni szívéből.

Szeretettel ölelte át Jolánt s kérte, hogy tekintse meg közös hálózobájukat s nyilatkozzék, ha meg van-e elégedve a berendezéssel?

Jolán természetesen meg volt elégedve, s melegen köszönte Bertának iránta tanusított figyelmét.

Tamási és neje gyönyörködtek a két kedves leány egyetértésében, s az előbbi megjegyzé, hogy Jolán ily rövid idő alatt átalakította nővérét, ki eddig oly szóvalan, magába zárkózott volt, s most egyszerre mily beszédes és vidám lett.

— Ugy látszik, kedves Berta, hogy te Jolánban feltaláltad azt, a mi neked hiányzik s a mit Irma sem pótolhat, egy kedves jó barátnőt, a ki téged megértse.

— Én Irmát is, Jolánt is nagyon szeretem — felelé Berta — s tudom, hogy ha az utóbbi iránt barátnőhöz illően viselem ma-

Milton verseiben nem feledkezett meg polgártársai szükségéről s küzdött a szabadságért és jogért.

Nem különben Swift, Byron, Moore Tamás.

Milyen volt és milyen Goethe? Egy szabad állam polgára; csak arra emlékezett; egy falusi bíró unokája, ki a császárkoronázásnál udvari szolgálatot tehetett.

Egészen elbájolta, a mint gyermekkorában egy utca-gyermek szidalmazta és ő a leendő költő phantasiájával arról ábrándozott: melyik hercegnek lehetett volna ő a fia?!

Ilyen volt ő, ilyen is maradt. Nem szólt soha egy árva szót a népért ő, ki dicsőségének magaslatáról sérthetetlenül szólhatott volna, a mi pedig nem mindenkinek lehetséges.

Még néhány évvel előbb kérte a német szövetség „magas és legmagasabb“ kormányt iratai utánnyomásának védelme végett. Hasonlólag az összes német szerzők egyenlő védelmét kérni nem méltóztatott.

Inkább engedtem volna, hogy mint egy iskolás gyermeknek, lineával ujjamra kopantsanak, sem hogy arra szoruljak, hogy saját jogomért kolduljak és hogy csak az én jogomért csupán.

Goethe szerencsés ember volt ezen a földön, s ezt maga is elismerte. Századokat fog elérni; az évszázadok azonban tova tűnnek, míg örökre él az utóvilág.

A rettenthetetlen és megvesztegethetetlen költő-istennő kérdőre fogja vonni Goethet: Magas szellem voltál; gyűlölted az alacsony-ságot? Tünyelvet adott az ég; védelmezted a jogot igazán? Jó fegyvered volt; de csak a magad védője voltál! Szerencsésen éltél, de csak te éltél.

Berlin, 1885. február.

Csekme Ferencz.

T a n ü g y.

Minő eszközök által hozhatjuk kapcsolatba a családot az iskolával?

Motto: Hogy holtiglan boldog lehess, Jót magaddal s mással tethess: Gyűjts érzelmeket szívednek, Ismereteket lelkednek

Kisfaludi S.

(A háromszékmegyei tanítótestület közp. választmánya megbízásából a kézdi kör gyűlése írta és felolvasta Nagy Károly „Erzsébet“ árvaleány-nevelő int. igazgató.)

(Folytatás.)

A rend, tisztaság és kötelességérzet ápolója, fentartója az egészségnek és alapkövét képezi az emberi boldogságnak.

Lord Palmerston egyik dogmában azt állítja, hogy „minden gyermek jónak születik“. Spencer azt állítja, hogy nem hogy jónak

gam, ha igyekszem neki örömet szerezni, annak az előbbi is örül. Ha te is egy kisse szeretsz engem, édes Oszkár, ha örömet akarsz szerezni nekem, úgy megteszed azon kérésemet, hogy a Jolán megérkezésének megünneplésére egy estélyt rendezünk. Ugy-e édes Irmám te is beleegyezel?

— Ha Oszkárnak nincs ellenvetése, miért ne? — felelé Irma nyájas mosollyal.

— Oh minden bizonynyal! — szólott Oszkár — sőt ha te nem emlited, én hoztam volna elő ezt. Jolánt mindenesetre be kell mutatni a világnak; hisz nem azért hagyatuk oda a zárdát, hogy itt is zárdai életet folytasson. Ugy-e, kicsikém, nem lesz elledre, ha egy kis összejövetelt rendezünk?

— Oh ti igen jók vagytok! — felelé a kérdezett — nekem semmi sincs ellenemre, a mit ti akartok, mert tudom, hogy irántami szeretetből történik, és mint árvának kétszeresen jól esik szívemnek a szeretet nyilvánítása.

Aztán terveket főztek az estély mikénti létesítéséről, hogy azt minél sikerültebbé tegyék s elhatározták, hogy a meghívókat egy hét múlva szét fogják küldeni.

A nap hátralevő része igen kedélyesen telt el.

(Folyt. köv.)

születnék, de sőt a magával hozott hibát a leggondosabb nevelés mellett sem lehet egészen kiirtani. A tapasztalat Spenczernek ad részben igazat, mert hány oly család van, mely gyermekeit egyenlő nevelésben részesíti s mégis egyik jó, a másik rossz! A tanító munkásságának eredményét sem lehet egy-két növendéke magaviseletéből megítélni. A tanító szép eredményt mutathat fel, ha maga is megtartja a rendet és kötelességét oly hiven és pontosan teljesíti, hogy tanítványainak példányképe lehet.

Tapasztalat bizonyítja, hogy a hoi a tanító hanyag, nem néz utána annak, hogy tanítványai mikor végezték el házi feladataikat: végül a tanítványok el sem készítik. Az ily gyermekekben el van hintve a hanyagság csirája, mely később megszámlálhatatlan károkat hoz az illetőkre. A tanító ezen eljárását figyelemmel kísérik a szülők, s a helyett, hogy pártolói lennének az iskolának, gyűlöli le-znek.

Igyekezünk tehát e tekintetben is úgy jární el, hogy a szülők előtt bebizonyítsuk az iskolai nevelés nagy horderejét és megnyerjük őket az iskolának.

Az iskolát egy kis társadalomnak képzelem, hol a különböző természetű, tehetségű, állapotú gyermekek egy cél: a tökéletesség felé törekednek, hol nincs rangkülönbség, hanem ki-ki szorgalma és munkássága eredményéhez képest részesül jutalomban és büntetésben. E társaság ítélő bírása a tanító, ki úgy a jutalmat, mint a büntetést, kinek-kinek kiszolgáltatja. Az ítélő bírónak hatalmát, tekintélyét és ítéletének maradandó becsét az atyai szeretettel párosult jószág és igazság tartják fenn. Ha az elítéltek részrehajlással vagy tulszigorral vádolhatják a bírót, alászáll a tekintélye és végzése zsarnoki önkényűvé fajulván, semmit sem javít, sőt a békétlenséget, a társadalom ezen metelyét, a gyermeki lélekbe is beleülteti.

A tanító igazságtalan eljárása felől tudomást szereznek a szülők és vagy nyílt, vagy alattomos ellenségeivé válnak a nevelés-ügynök.

Ha olyan a tárgy, melyről a szülők is tudomással birnak, vagy oly jelentékeny az esemény, hogy arról a szülőket értesíteni szükséges, lépjen személyes érintkezésbe a tanító és a lehető legjobb indulattal munkáljon azon, hogy e baj végkép kiirtassék a gyermeki lélekből.

A tanító ítéljen mindig legjobb meggyőződése szerint, ítéleteit érdekek ne vezessék és az ítélet kimondása előtt vegye tekintetbe a gyermek lelki és testi állapotát; csak oly ítéletet mondjon ki, melyet végre is hajthat s mely valóban a gyermek javulását eredményezheti. Ily eljárás szintén egyik eszköz arra, hogy a szülőket az iskolával szorosabb kapcsolatba hozzuk s előttük az iskolai életnek tekintélyt szerezzünk.

E második pontom berekesztésül röviden még azt kívánom bemutatni, hogy a tananyag tervszerű beosztása által mennyiben nyerhetjük meg a szülőket az iskolának.

Igaz, hogy a tananyag helyes vagy helytelen beosztását megítélni másképen nem tudják, csak úgy, ha gyermekeik fokozatos fejlődését figyelemmel kísérik. Ezt pedig minden szülő természetes hajlamánál fogva gyakorolja. Mily jól esik még az írástudatlan szülőnek is, ha látja, hogy gyermeke már olvas, ügyesen és tisztán számol s oly dolgokról beszél, miket ő maga sem hallott! Az értelmesebb szülők nem késnek a szép eredményt felmutató tanítót anyagi jutalomban és elismerésben részesíteni. Eredményt pedig csak úgy érhetünk el, ha munkakörünket beosztjuk és terv szerint vezetjük. Igaz, hogy némely gyermek gyenge tehetséggel bírván, a jobbakkal egyenlő eredményt nem mutathat fel. De ezeknél is méltányolnunk kell a szorgalmat és jó magaviseletet. Ha e tekintetben is igyekszünk a jogos igényeknek megfelelni, ha a szülők laikus létükre is felismerhetik munkásságunkból a jó akaratot: egy eszközzel többet bírnak arra, hogy a szülőt vagyis a családot az iskolával kapcsolatba hozzassuk.

(Vége következik.)

Különfélék.

— **A kézdivásárhelyi II. temetkezési egylet** künn levő követeléseit felhajtása iránt — a mint hiteles forrásból értesülünk — a végrehajtási kérések a községi bírósághoz már be vannak adva s a jövő hó folyamában a végrehajtások kezdetüket veszik. Polgártársaink érdekében véltünk tenni, midőn ezen körülményt köztudomásra hozzuk.

— **A csikszeredai olvasó-egylet** f. hó 7-kén tartotta meg batyu-báliját. Az igen szépen sikerült mulatságot kedélyesség és háziasság jellemezte s igazán jól esett a szemnek már valahára egy olyan bált is látni, melyben a nők nagy többsége egyszerű, de csinos ruhában jelent meg. Meggyőződhetek azok is, kik a meghívóban levő azon kérést, miszerint „a nők kéretnek háziasság viselkedésben megjelenni”, figyelmen kívül hagyták, hogy háziasság ruhában is épen oly jól lehet mulatni, mint a drága bálti toilletében. A mit azonban a nők nagy része nem tett, megtették az urak közül többen, kik daczára a háziasság jellegű mulatságnak frakk-k-lakk-kosban jelentek meg. Nincs kifogásunk a frakk ellen ott, hol elkerülhetetlenül szükséges; de szerény nézetünk szerint háziasság mulatságban annak helyenincs. A mulatság tiszta jövedelme körülbelül 50 frtra tehető. Pszt.

— **Borzalmas jelenetnek** voltak tanui f. hó 12-én délután a kézdivásárhelyi piacon a járó-kelők. A felső gyógytár előtt egy polyan ember épen fel akart ülni szekere, midőn a lovak megijedve, elragadták a szekeret. Az embernek nem volt ideje sem leugorni, sem leülni, beesett a csatlás közé, úgy, hogy egyik lába a szekeren, a más meg a csatlás között volt. A megvadult lovak féktelen sebességgel rohantak végig a piacon s le a kantai utcán. A gazda nem veszté el lélekjelenlétét s kétségbeesett helyzetében nem ereszté el kezéből a gyep-lőt. A kantai utcában a neki vadult lovak neki mentek az ut mellett levő faczövekeknek s megálltak, s a bátor székely sértetlenül szállt le a szekerről. Az ijedtségen kívül egyéb baja nem esett.

— **A kézdivásárhelyi ev. ref. egyháztanács** a magtárkezelői állásra pályázatot hirdet és pedig egy könyvelő és kimerő részére 1000—1000 frt biztosíték mellett, a mely lehet jelzálog avagy kötlevél. Mindkettőnek fizetése a tiszta jövedelemnek 20%-a. E tárgyban bővebben értekezhetni a keblí egyháztanács elnökénél, a hova a folyamodványok 15 nap alatt beterjesztendők. K.-Vásárhelyt, 1885. febr. 12. Kiss Károly egyházi jegyző.

— **Műkedvelői előadást** rendeznek a nagy-kászoni olvasókör tagjai a kör pénztára gyarapítására vasárnap folyó hó 15-én az iskola-épület felső termében. Előadják Kisfaludy Károly „Csalódások” című négyfelvonásos vígjátékát.

— **A királykisasszony ajándéka Liszt Ferencnek.** Mária Valéria királykisasszony Amália bajor hercegnő s udvarhölgye társaságában a múlt év december havában látogatást tett Liszt Ferencnél zeneakadémiai lakásán, hogy meghallgassa a „zongora-királyt”, kinek csodás művészetéről és játékaról oly sokat hallott. Az ősz mester rendkívül meg volt hatva e kitüntetés által s majdnem egy teljes óráig gyönyörködött utólráhetetlen játékaival magas vendégeit, kik azonban nem elégedtek meg a meleg elismerő köszönettel, melyet távozásuk alkalmával kifejeztek, hanem újabb meglepetésről gondoskodtak a nagy művész számára. A hercegnőnek saját-kezü aláírásával ellátott, pompás keretbe foglalt életnagyságu mellényképeket szánták neki karácsonyi ajándéknak. Miután azonban Liszt karácsonykor már Rómában volt Mária Valéria királykisasszony Zichy Géza grófot, Liszt barátját kérte meg, hogy az úgy ő, mint Amália bajor hercegnő ajándékát adja át hazajövele után az ősz mesternek. E megbízáshoz képest Zichy a napokban szük baráti körben ünnepélyesen adta át Lisztnek a nagyértékű ajándékokat.

— **„Válponton”** című kétkötetes eredeti társadalmi regényre vettünk előfizetési felhívást. A szerzőt, Horváth Kálmánt, — mint mondja — azon körülmény buzdította e mű kiadására, hogy a sajtó és közönség egyiránt

elismerésben részesítették „Nyári Alkony” című beszélykötetét. A mű mintegy 28—32 ivre fog terjedni s a jövő hóban szétküldetik az előfizetőknek. Megrendelhető a szerzőnél (Budapest, I. ker., lánczhídfő 1. sz. alatt).

— **A székelyház** számára Binder Lajos erdélyrészi ipari felügyelő és Demeter József már javában vásárolják a benne elarusítás végett kiállítandó székely házi ipari czikkeket. Eddig Háromszék, Csik, Udvarhely és Marosszék nevezetesebb helyeit járták be, de a napokban újabb bevásárlásokkal is esz-közölnek. A székelyházban a kiállítás tartama alatt egy fiatal székely házaspár is fog tartózkodni, kiket Lázár Jenő gróf a székelyház készítője már szerződtetett is. Ajánlkozott a bécsi világiállításon szerepelt székely házaspár is, de ezeket kissé korosabb voltak miatt mellőzték.

— **Iparoskörök magyarosodása.** Majdnem minden jóravaló egylet első feladatául tűzte, hogy ezentul egyleti ügykezelésüket magyarul tartják. Első sorban említhetjük a budapesti vendéglősök és pinczérek egyletét, mely a magyarosodás terén már eddig is elismerésre méltólag működik. E körben különben a magyarosodás terén a vendéglősök és pinczérek lapja, de főleg ennek szerkesztője Ihász György fejt ki dícséretes buzgalmat, melyet a napokban is bebizonyított egyleti gyűlésükön, hol határozatba ment, hogy könyveiket, gyűlésüket ezentul kizárólag magyarul tartják. A fővárosban, főleg e téren, oly nagy a germanizáció, hogy midőn itt látjuk e szép törekvést, csak kitarást és eredményt kívánhatunk.

— **Elfogott sikkasztó.** Erdélyi Edét, ki a magyar államvasutaknál volt alkalmazva, mint díjnok, ott sikkasztást követett el s megszökött, közelebb Szegeden felismerték s letartóztatták. Erdélyi, ki bizonyos Bányó János pinczér társaságában lett letartóztatva, nemcsak a vasut kárára elkövetett sikkasztást, hanem azt is beismerte, hogy a budapesti összekötő hid pénztárából 554 frtot ellopt. Hogy azonban Bányó, kinek társaságában letartóztatták, bünrészes-e Erdélyinek, még eddig megállapítva nincsen. A két letartóztatottat a szegedi rendőrség Budapestre fogja kísértetni.

— **Robbanás egy kereskedésben.** Treibl József lécsi kereskedő kereskedésében robbanás történt a múlt héten. Ugyanis maga a nevezett kereskedő égő gyertyával lépett egy benzinnel telt hordóhoz, hogy abból bizonyos mennyiséget kivessen. A kereskedő vigyázatlansága folytán a gyertyaláng belekapott a benzinbe, s az felrobbant. Szerencse, hogy a hordó nyitott volt felül, s így a robbanás nem volt oly nagymérvű, s csupán a vigyázatlan kereskedő szenvedett nagyobb égési sebekeket, s a bolt ablakai törtek össze, s az állványokon volt árucikkek dőltek halomra.

— **Mérgezés az utcán.** A Bécs melletti Hernalsen, a templom-utcában haladt egyik éjjel két rendőr, midőn egyszerre a kövezetre esett üveg csörömpölése ütötte meg füleiket. A hang után haladva, a kövezeten egy tisztességesen öltözött nőt találtak elterülve, mellette a földön egy üveg szétört darabjai hevertek. A nő önkívüli állapotban volt ugyan, de még élt, miért is a rendőrök bevitték a kórházba, magukkal vivén a földön talált üvegdarabokat is. A kórházban megállapították az orvosok, hogy az üvegben marólg volt, s hogy a nő azzal mérgezte meg magát az utcán, mert a mérgezés tünetei beállottak, s minden segély dacára sem lehetett megmenteni az öngyilkost, ki-nél semmi oly tárgy, miből kiletére következtetni lehetne, nem volt, s így személyiségét a rendőrség megállapítani nem tudta.

35-ik közlemény

a br. Szentkereszt Stephánia kezdeményezése folytán felállított Kézdi-Vásárhely városi és vidéki kórház részére tett szíves adakozásokról.

Csia Balázs körjegyző gyűjtő-ívén:

Czófalva községben: Biró Béla 40 kr. Csia Gergely 10 kr. Csia Balázs 50 kr.

Luffi Péter 20 kr. Rákosi János 10 kr. Csiki József 4 kr. Katona Ferencné 4 kr. Csia Samu 20 kr. Katona F. Elek 10 kr. György Mihály 10 kr. György József 20 kr. Ifj. Katona József 4 kr. Sánta Tamás 4 kr. Kovács Boldizsár 20 kr. Csia Zsigmond 20 kr. György Miklós 5 kr. Csia Mihály 10 kr. Szabó József 10 kr. Bartha Elek 10 kr. Benkő András 4 kr. György László 4 kr. Csákány Ferenc 10 kr. Csia Elek 20 kr. Katona Zsigmond 20 kr. Barthos Mihály 10 kr. Csutak András 10 kr. Benkő László 4 kr. Csia Dénes 10 kr. Ráduly Ferenc 10 kr. Ráduly Mihály 5 kr. Gerendi József 10 kr. Deák András 10 kr. Deák Ferenc 10 kr. Csákány Mihály 10 kr. Bartha István 4 kr. Benkő János 10 kr. Katona Sándor 6 kr. Szigethi Ferenc 10 kr. Katona András 2 kr. Szabó Albert 10 kr. Deák Ignác 10 kr. Deák Zsuzsa 4 kr.

Barátos községben: Beder Ferenc 4 kr. Bartha Sándor 14 kr. Mircse Antal 4 kr. Mircse József 4 kr. Bedő Tamás 5 kr. Bedő Károly 4 kr. Porzsolt János huszár 4 kr. Bodor Gergely 4 kr. Bedő József 4 kr. Id. Bartha János 10 kr. Tamás Pál 3 kr. Veres Mihály 10 kr. Balog Domokos 10 kr. Pál Ferenc 4 kr. Ifj. Ferenc Lajos 5 kr.

Fogadják a buzgó gyűjtők és a jótékony adakozók a kórház nevében leghálásabb köszönetünket.

K.-Vásárhelyt, 1885. jan. 27.

Szőcs József m. p.

polgármester, a kórház igazgatója.

Kovács István m. p.

a kórházi igazgató-bizottság jegyzője.

Szerkesztői izenetek.

B. J. urnak Algyőn. Vettük levelét, de nem közölhetjük, mivel annak tartalma olvasóinkra épen semmi érdekel sem bír. Más fajtát kérünk. Szíves üdvözlét.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Sprenoz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

— 1885. febr. 12-én.

Ujabbán a kézdivásárhelyi postán gyakrabban megfordulván, feltűnt ugy nekem, mint számos, ott megfordulni szokott egyéneknek az oda nem régen jött postatisztéknek az emberekkel való szörnyű goromba bánásmódja.

Talán a kezelés körül felmerült munkák tulhalmaza miatt? Ez ok nem lehet; mert, miután vidékünkön már számos fiók-posta lett felállítva, ezzel az ott lenni szokott ropant mérvű forgalom és élénkség is megoszott. Elismeréssel bókolkunk, hogy az összes állami hivatalok közt a posta talán az egyedüli, melynek hivatalnokai folytonos munkával vannak élőlvé s a legnagyobb igyekezet és lázas tevékenység mellett is sokszor alig képesek feladatuknak megfelelni. De hát ez mind nem ok ama gorombaságokra, vad megnézésekre, lökdösődésekre, kiémetlen rendreutatisásokra, melyekkel csaknem mindenkit személyválogatás nélkül illetnek.

Talán fajgyűlölet?

Német társalgásukból, szerelmeteskedésükből gyanítani lehet, hogy nem a mi vétünk, hanem flandriai németek, svábok; onnan származik a néppel való szörnyű gorombaságuk. Fajgyűlölet ez az egész. De miért? Állásuk műveltséget tételezne fel, ha ilyesmit róluk még feltenni is lehetne; de ha annak tartják magukat, fajgyűlöletüket takarniok kellene s nem hecuzegni oly drasztikus módon. Ha pedig a nép iránt ismeretség hiányában bizalmatlansággal viseltetnek, ott van derék, népszerűségnek örvendő postamesterünk, ő megértethetné nagyon tisztelt segédjeivel, milyen e nép s ily bánásmódra az nem méltó, tanúsítsanak a nép iránt több

*) Ezen czikkeért a felelősséget csakis a sajtó-hatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

tiszteletet s akkor feledve lesz annyi gorombaságuk is, mert a posta nem értők, hanem a népért van felállítva.

Pekári.

Nyilatkozat.

Nekem, mint a ki évek óta a szeszszel teszem a legnagyobb üzleti forgalmat, volt alkalmam számtalan jó gyártmányokkal megismerkedni; de a melyet jelenleg kézdivásárhelyi tek. Tóth Dániel ur egész újonan, folytatlagos lejáró készülékkel berendezett gyárából kapok: tiszta jó ízével, ugy magas foktartalmával minden eddigit felülmul; a miért is én azoknak, kiket érdekel, tiszta őszinteséggel, mint legjobbat, bátran ajánlhatom.

Kelt Csik-Rákoson, 1885. febr. 11.

Mánya Kristóf.

Hirdetmény.

Maksán a birodalmi ut mellett levő nagy és csinos berendezésű vendéglő 5 szobával, egy bolthelyiség- és raktárszobával, kövezett udvar s azon levő kettős istálló és nagy szekér-szinnel a jövő április 24-től kezdve 2 vagy több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Maksán alólírt tulajdonossal.

1—3 Özv Antal Zsigmondné.

A Pain-Expeller!

Tizenöt év alatt ezen rég bevált háziszerről csúsz, köszvény, stb.-nélelért szerencsés gyógyeredmények kezeskednek arról, hogy egy beteg sem fogja megbánni, ha eme figyelemztetés által egy kísérlet tételére biratott. A legtöbb családnál már készletben tartatik a valódi horgony Pain-Expeller. Ara ezen szigoruan szolid eredeti készítménynek igen mérsékelt, ugyanis palacszkonkint 40 és 70 kr nagyság szerint, s a legtöbb gyógyszerárban készletben van. Hamisítvány kikerülése végett, tessék a gyárijegyre „horgony“-ra figyelni. Richter F. Ad. és társa. Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszán“ gyógyszerárban Niklasplatz 7.

A Richter-féle különlegességek Budapesten is, Török József gyógyszerárában, (királyutca 12. sz. a.) raktáron tartatnak. (4—6)

Sz. 5504. tkvi
1884.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirrre teszi, hogy Kovács János cipész és neje János Teréz helyi lakos végrehajtónak ügyvéd Kolozsvári Albert által képviselt Bertalan Ida hagyaték végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 170 ftt tökekövetelés és járulékaik iránt a k. vásárhelyi kir. törvényszék területén levő, K. Vásárhely városában fekvő, a kézdivásárhely-kantai

1049. sz. tjkvben 2521. hr. sz. 16 ftt, 2527. sz. hr. sz. 42 ftt, 2736. hr. sz. 31 ftt, 3328. hr. sz. 34 ftt, a 3545. hr. sz. 37 ftt, a 368. sz. tjkvben 689. 690. és 691. hr. sz. 98 ftt becsértékü egész ingatlanokra az árverést a fennebbi ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. március hó 23-ik napján d. u. 9 órakor K. Vásárhelytől a kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az

ingatlanok becsárának 10%-át telekkönyvi testenként vagy készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1884. november 19-én tartott üléséből.

2—3

„Szerencsi-féle család kávé“

a kedvencz italunk felülmulhatlan pótolmánya, rövid idő alatt számos barátot és barátot szerzett. Ezen eredmény különben is természetes, a menyenyiben a kávé nemcsak olcsóbb, hanem zamatosabb, táplálékonyabb és egészségesebb is lesz, ha három kanál valódi szemes kávéhoz egy kanálnyi

„Szerencsi-féle család kávé“

vétetik.

Igen tisztelt asszonyság!

Szíveskedjék fenti állítás alaposságáról meggyőződést szerezni és a

„Szerencsi-féle család kávé“-val

kísérletet tenni.

Néhányszori használatba vétele után azon meggyőződésre fog jutni hogy a legjobb kávépótlék a

„Szerencsi-féle család kávé“

mely a legtöbb fűszertüzetekben és pedig faládácskáiban 10, 15, 20 krjával, csomagokban 3, 4, 5 krjával kapható.

15—15

Az első, valódi nyákefeloldó Hoff János-féle maláta-mellőczukorkák kék papírba vannak csomagolva.

Minden szenvedő reményt merit a számtalan gyógyjelentésekből, melyek a Hoff János-féle maláta-készítményeknek az egész testi szervezetre való jótékony hatását bizonyítják. Ugy súlyos betegségeknek, mint ezek előjeleinél mulhatatlanul ezen kipróbált, erősítő és gyógyító készítményeket kell használni.

Hoff János-féle maláta-kivonat
egészségi sör.
Egy üveg ára 60 kr.

2—2

Hoff János-féle koncentrált
maláta-kivonat.
1 üveg ára 1 ftt 12 kr.
Kis üveggel 70 kr.

Egy millió köszönetnyilvánítás

a Hoff János-féle maláta-készítményeknek mell- és tüdőbajoknál, aszkór, gyomor- és emésztési bajoknál, vérszegénység- és ideggyengeségnél történt sikeres használatáról, azoknak 400 kórházban és gyógyintézetben való használatára, udvari szállítói okmányok Európa legtöbb uralkodójától, 27,000 raktár a világ minden részében, fényesen tanuszkodnak azon bizalomról, melylyel azt betegek és lábadozók használhatják.

A valódi Hoff János-féle mellőczukorkák ára kék papírban csomagolva: 60, 30, 15 és 10 kr.

Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé ára:
1/2 kilo: I. 2 ftt 40 kr, II. 1 ftt 60 kr.
1/4 kilo: I. 1 ftt 30 kr, II. 90 kr.

Hoff János urnak,

a maláta-készítmények feltalálójá és készítőjének, számos európai uralkodó udvari szállítójának Bécsben (Graben, Brännerstrasse, 8.)

Tisztelt uram! Az ön kitűnő maláta-kivonat egészségi sörre rendkívül erősítőleg hat. Nagyon rendszeren használom azt, minthogy 10 heti súlyos betegség után ezen maláta-kivonat használatára által ismét visszanyertem erőmet. Mellékelve küldök önnek 14 ftt 60 krt további 28 üveg ily egészségi sörért.

Nagy-Szeben, 1882. ápril 3-án.

Tangl Wilhelmina.

Szt-Erzsébet, posta Székely-Keresztur, 1884. ápril 16-án. Minthogy kitűnő koncentrált maláta-kivonata 6 üvegének használatára után lélegzési nehézségeim java részben elmúltak, kérek újból 5 üveget e kivonattól (a 1.12) utánvét mellett.

Tisztelettel

Pocchioffo János, mérnök.

Kérek még 13 üveggel a maláta-kivonat egészségi sörből (Hoff János-féle készítmény) és két csomag mell-czukorkát postai utánvétellel. Az ön által közelebb küldött maláta egészségi sör használatára óta jelentékeny javulást érzek; ez okból azt szakadatlanul tovább akarom használni. Deésbarom, (posta Szilágyi Cseh, 1884. ápril 6.)

Tisztelettel

Domján Sándor, ref. lelkész.

Kérek nekem vasutal küldeni az ön Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi söréből 28 üveggel és 12 cs. maláta-mell-czukorkát. Balázstelke, (Medgyes mellett) 1884. január 28.

Tisztelettel

Gróf Haller Jenő.

Hivatalos gyógyjelentés.

Egyetértőleg Kletzinsky tanár ural, elismerem, hogy az ön Hoff János-féle maláta-készítményei nemcsak diétikai, hanem gyógyhatású alkatrészeknek szerencsés kompozícióját tartalmazzák, melyek különösen gyengeségi állapotokban, mell- s altesti bajokban nagy sikerrel alkalmazhatatnak.

Claisé, vegyész Drezdában.

Alapított 1847-ben Bécsben, és Budapesten 1861-ben.,
60 magas kitüntetés.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÉTA-, MENYASSZONYI- és BÁLI-RUHÁK
(TOILETTEK)

a legujabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek 46—50

Kovácsnai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÜKBEN. — BRASSÓ (főtér).

Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, résszint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchók, Chenillák, Toll- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugyszintén Selyem. Satin-merveilleusok és faillek, Selyem és Pamut, Bársony sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden diszitó és pipere-czikkék

kivételes olcsó áron kaphatók.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.